

Czwartek, 18 stycznia 2007 r.

P6_TA(2007)0008

Siódme i ósme roczne sprawozdanie w sprawie wywozu broni

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie siódmego i ósmego rocznego sprawozdania Rady, sporządzonych zgodnie z klauzulą operacyjną nr 8 Kodeksu postępowania Unii Europejskiej w sprawie wywozu broni (2006/2068(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Kodeks postępowania Unii Europejskiej w sprawie wywozu broni („Kodeks postępowania”), przyjęty dnia 8 czerwca 1998 r. ⁽¹⁾,
- uwzględniając siódme i ósme roczne sprawozdanie Rady przygotowane zgodnie z klauzulą operacyjną nr 8 kodeksu postępowania ⁽²⁾,
- uwzględniając uaktualniony podręcznik użytkownika Kodeksu postępowania Unii Europejskiej w sprawie wywozu broni („podręcznik użytkownika”) ⁽³⁾, uzgodniony przez Grupę Roboczą Rady ds. Eksportu Broni Konwencjonalnej dnia 2 czerwca 2006 r.,
- uwzględniając wspólny wykaz uzbrojenia Unii Europejskiej (sprzęt objęty Kodeksem postępowania Unii Europejskiej w sprawie wywozu broni) ⁽⁴⁾, aktualizujący i zastępujący wykaz pierwotnie przyjęty przez Radę w dniu 25 kwietnia 2005 r.,
- uwzględniając wspólne działanie Rady 2002/589/WPZiB z dnia 12 lipca 2002 r. w sprawie wkładu Unii Europejskiej w zwalczanie destabilizującego gromadzenia i rozpowszechniania ręcznej broni strzeleckiej i broni lekkiej, odwołujące wspólne działanie Rady 1999/34/WPZiB ⁽⁵⁾,
- uwzględniając program UE dotyczący zapobiegania i zwalczania nielegalnego handlu bronią konwencjonalną przyjęty przez Radę ds. Ogólnych w dniu 26 czerwca 1997 r.,
- uwzględniając wspólne stanowisko Rady 2003/468/WPZiB z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie kontroli pośrednictwa w handlu bronią ⁽⁶⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1504/2004 z dnia 19 lipca 2004 r., zmieniające i aktualizujące rozporządzenie (WE) nr 1334/2000 ustanawiające wspólnotowy system kontroli wywozu produktów i technologii podwójnego zastosowania ⁽⁷⁾,
- uwzględniając porozumienie z Wassenaar dotyczące kontroli wywozu broni konwencjonalnej oraz towarów i technologii podwójnego zastosowania przyjęte dnia 19 grudnia 1995 r.,
- uwzględniając Europejską Strategię Bezpieczeństwa (ESS) pod tytułem „Bezpieczna Europa w lepszym świecie” przyjętą przez Radę Europejską w dniu 12 grudnia 2003 r.,
- uwzględniając Wzorcowe reguły minimalne ONZ dotyczące traktowania więźniów ⁽⁸⁾,
- uwzględniając strategię UE zwalczania nielegalnego gromadzenia i handlu ręczną bronią strzelecką i bronią lekką (SALW) oraz amunicją do niej, przyjętą przez Radę Europejską w dniach 15-16 grudnia 2005 r. ⁽⁹⁾,
- uwzględniając konkluzje przyjęte przez Radę ds. ogólnych i stosunków zewnętrznych (GAERC) na posiedzeniu dnia 3 października 2005 r., w których wyraziła ona poparcie UE dla Międzynarodowego traktatu o handlu bronią w ramach Organizacji Narodów Zjednoczonych, który ustanawiałby wspólne obowiązujące normy dotyczące światowego handlu bronią konwencjonalną.

⁽¹⁾ Dokument nr 8675/2/98, Bruksela, 5 czerwiec 1998 r.

⁽²⁾ Dz.U. C 328 z 23.12.2005, str. 1; Dz.U. C 250 z 16.10.2006, str. 1.

⁽³⁾ Dokument nr 10713/06, Bruksela, 20 czerwca 2006 r.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 66 z 17.3.2006, str. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 191 z 19.7.2002, str. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 156 z 25.6.2003, str. 79.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 281 z 31.8.2004, str. 1.

⁽⁸⁾ Wzorcowe reguły minimalne postępowania z więźniami przyjęte w Genewie w 1955 r. przez Pierwszy Kongres Narodów Zjednoczonych w sprawie zapobiegania przestępczości i postępowania ze sprawcami przestępstw i zatwierdzone przez Radę ds. gospodarczych i społecznych w rezolucjach 663 C (XXIV) z dnia 31 lipca 1957 r. oraz 2076 (LXII) z dnia 13 maja 1977 r.

⁽⁹⁾ Dokument nr 5319/06, 13 stycznia 2006 r.

Czwartek, 18 stycznia 2007 r.

- uwzględniając wejście w życie z dniem 6 lipca 2005 r. Protokołu przeciwko nielegalnemu wytwarzaniu i obrotowi bronią palną, jej częściami i komponentami oraz amunicją z 2001 r. (Protokół znany jako „Protokół ONZ o broni palnej”), przyjęty dnia 31 maja 2001 r. na mocy rezolucji A/RES/55/255 Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych.
 - uwzględniając Decyzję 60/519 Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych z dnia 8 grudnia 2005 r. przyjmującą międzynarodowy instrument pozwalający państwom na identyfikację i śledzenie nielegalnej ręcznej broni strzeleckiej i broni lekkiej w sposób terminowy i wiarygodny,
 - uwzględniając konferencję na temat przeglądu postępów osiągniętych w realizacji programu działania w sprawie zapobiegania, zwalczania i eliminacji handlu ręczną bronią strzelecką i bronią lekką we wszystkich jego aspektach (konferencja przeglądowa ONZ na temat ręcznej broni strzeleckiej i broni lekkiej), która odbyła się w Nowym Jorku w dniach 26 czerwca – 7 lipca 2006 r.,
 - uwzględniając Dokument konsultacyjny Komisji w sprawie wewnątrzspółnotowego obrotu produktami przeznaczonymi do obrony państw członkowskich z dnia 21 marca 2006 r.,
 - uwzględniając rezolucję Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE w sprawie ręcznej broni strzeleckiej i broni lekkiej oraz trwałego rozwoju, przyjętą dnia 23 listopada 2006 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając rezolucję z dnia 17 listopada 2005 r. w sprawie szóstego rocznego sprawozdania Rady sporządzonego zgodnie z klauzulą operacyjną nr 8 Kodeksu postępowania Unii Europejskiej w sprawie wywozu broni ⁽²⁾,
 - uwzględniając rezolucję z dnia 15 czerwca 2006 r. w sprawie ręcznej i lekkiej broni palnej ⁽³⁾,
 - uwzględniając rezolucje w sprawie niezanoszenia embarga UE na sprzedaż broni do Chin, a w szczególności rezolucję z dnia 18 grudnia 2003 r. ⁽⁴⁾,
 - uwzględniając doroczne rezolucje w sprawie praw człowieka na świecie oraz polityki Unii Europejskiej w tej dziedzinie, a w szczególności rezolucję z dnia 22 kwietnia 2004 r. ⁽⁵⁾,
 - uwzględniając art. 17 traktatu UE oraz art. 296 traktatu WE,
 - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A6-0439/2006),
- A. mając na uwadze, że roczny przegląd Kodeksu postępowania zakończył się dnia 30 czerwca 2005 r. na szczepku grupy roboczej ekspertów państw członkowskich COARM (eksport broni konwencjonalnej), która sporządziła tekst wspólnego stanowiska; mając na uwadze, że kodeks dotychczas nie został przyjęty jako wspólne stanowisko, co utrudnia konieczne postępy w zakresie wzmocnienia kontroli wywozu broni,
- B. mając na uwadze, że w świetle zagrożeń przedstawionych w ESS Unia Europejska powinna podejmować wszelkie działania oraz powinna być widoczna w tych działaniach jako odpowiedzialny podmiot na arenie światowej, najaktywniej zwalczający rozprzestrzenianie broni, motywujący do światowego rozbudowania i rozwijający systemy kontroli transferu broni,
- C. mając na uwadze, że przekształcenie kodeksu postępowania we wspólne stanowisko oznaczałoby kolejny krok naprzód w pracach nad kodeksem, gdyż wymagałoby od państw członkowskich dostosowania ustawodawstwa krajowego do norm ustanowionych w kodeksie; mając na uwadze, że zagrożeniem w tej sytuacji jest nieodpowiedzialna postawa niektórych państw członkowskich, które wiążą przekształcenie kodeksu we wspólne stanowisko ze swoimi dwustronnymi interesami dotyczącymi zniesienia embarga na wywóz broni do Chin,

⁽¹⁾ Dokument AKP-UE 3892/06/fin.

⁽²⁾ Dz.U. C 280 E, z 18.11.2006, str. 443.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2006)0274.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 91 E z 15.4.2004, str. 679.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 104 E z 30.4.2004, str. 1048.

Czwartek, 18 stycznia 2007 r.

- D. mając na uwadze, że na szczeblu regionalnym i międzynarodowym następują dalsze zmiany w kontroli transferu broni, co obrazuje zwłaszcza międzynarodowy zakaz stosowania min przeciwpiechotnych (Konwencja Ottawska z 1997 r.) oraz związany z nim spadek liczby osób zabitych lub rannych w wyniku stosowania min przeciwpiechotnych oraz że zmiany te nieustannie wymagają pełnego wsparcia ze strony UE, w szczególności po zakończeniu konferencji przeglądowej ONZ na temat ręcznej broni strzeleckiej i broni lekkiej, która odbyła się w Nowym Jorku w dniach 26 czerwca – 7 lipca 2006 r., zwłaszcza zaś w zakresie postępów w kierunku opracowania w ramach ONZ międzynarodowego traktatu o handlu bronią,
- E. mając na uwadze, że GAERC w trakcie posiedzenia w Luksemburgu w dniu 3 października 2005 r. ogłosiła swoje poparcie dla ustanowienia międzynarodowego traktatu o handlu bronią,
- F. w przekonaniu, że międzynarodowy traktat o handlu bronią jest niezbędny, ponieważ tysiące ludzi tygodniowo giną w wyniku użycia broni konwencjonalnej i nieodpowiedzialnego transferu broni, co przyczynia się do niestabilności i ubóstwa na świecie oraz ponieważ międzynarodowy traktat o handlu bronią dostarczyłby zatwierdzonych na forum międzynarodowym standardów w dziedzinie transferu broni oraz byłby pomocny w zapobieganiu trafianiu broni w niepożądane ręce,
- G. w przekonaniu, że tworzenie i wdrażanie zharmonizowanej polityki europejskiej dotyczącej kontroli wywozu broni w znacznym stopniu przyczyniłoby się do pogłębiania Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa UE,
- H. mając na uwadze, że organizacje terrorystyczne oraz grupy przestępcze wewnątrz UE i poza nią mogą zdobywać i wykorzystywać wiele rodzajów broni konwencjonalnej, produktów podwójnego zastosowania oraz technologii,
- I. w przekonaniu, że każda tworzona w UE polityka dotycząca kontroli wywozu broni musi wzmacniać i uzupełniać inne wymiary działań zewnętrznych Unii, co obejmuje takie cele jak trwały rozwój, zapobieganie sytuacjom kryzysowym, poszanowanie praw człowieka, walka z ubóstwem, walka z międzynarodowym terroryzmem oraz środki na rzecz osiągnięcia większej stabilności regionalnej,
- J. mając na uwadze, że zaopatrzenie w części składowe w wymiarze światowym, licencjonowana produkcja w państwach oddalonych oraz produkcja i eksport broni przez filie przedsiębiorstw są w niewystarczającym stopniu regulowane w ramach obecnych kontroli; mając na uwadze, iż wszystkie państwa mają nie tylko obowiązek zapewnienia, że ich eksport jest zgodny z aktualnymi zobowiązaniami wynikającymi z prawa międzynarodowego, ale także, że regulowanie eksportu leży w interesie ich własnego bezpieczeństwa, jak i dobra społeczno-gospodarczego i politycznego i ma na celu zapewnienie, że nie prowadzi on do łamania praw człowieka, nasilania konfliktów lub sprzeniewierzenia środków przeznaczonych na trwały rozwój;
- K. w przekonaniu, że Strategia UE zwalczania nielegalnego gromadzenia i handlu SALW oraz amunicją do niej z grudnia 2005 r. wspiera cel Rady Bezpieczeństwa ONZ zawarty w oświadczeniu jej przewodniczącego S/PRST/2004/1 z dnia 19 stycznia 2004 r. którym jest zachęcanie krajów prowadzących wywóz broni do zachowania jak największej odpowiedzialności w transakcjach dotyczących ręcznej broni strzeleckiej i broni lekkiej,
- L. przypominając państwom członkowskim o tym obowiązku, jeżeli podjęte zostaną kroki zmierzające do otwarcia wewnętrznego europejskiego rynku sprzętu obronnego, a w szczególności jeżeli Komisja podejmie dalsze kroki w oparciu o Dokument konsultacyjny z 21 marca 2006 r., w którym wyraźnie jest mowa o roli Kodeksu postępowania,
- M. mając na uwadze, że europejskie państwa członkowskie nieustannie pozostają w grupie głównych światowych eksporterów broni; mając na uwadze, że rosnąca liczba przedsiębiorstw w rozwijającej się części świata, przy wsparciu ze strony swoich rządów, zdobywa znaczący udział w światowym rynku broni; mając na uwadze, że krajowe kontrole eksportu broni różnią się w poszczególnych państwach w rozwijającej się części świata oraz że kontrole nie zawsze obejmują wyraźne kryteria i wskazówki dotyczące zezwoleń na transfer broni, spełniające w pełni zobowiązania nałożone na państwa przez prawo międzynarodowe;

Czwartek, 18 stycznia 2007 r.

- N. mając na uwadze, że sprawozdanie Międzynarodowego Instytutu Badań Pokojowych w Sztokholmie (SIPRI) wykazuje, że w 2005 r. państwa członkowskie UE udzieliły licencji na dostawy broni między innymi do Chin, Kolumbii, Etiopii, Erytrei, Indonezji, Izraela i Nepalu; w przekonaniu, że bez bardziej szczegółowych i przejrzystych informacji na temat typu i ilości dostarczanej broni, jak i tego, komu jest sprzedawana i w jakim celu, nie można stwierdzić, że dzięki kodeksowi postępowania udało się doprowadzić do zatrzymania wszelkiego eksportu broni, który może prowadzić do nasilania konfliktów zbrojnych, łamania praw człowieka i do ubóstwa;
- O. mając na uwadze, że nieodpowiedzialny transfer broni w dalszym ciągu hamuje rozwój demokratyczny, gospodarczy i społeczny w wielu częściach świata, przyczynia się do gwałtownych konfliktów i do korupcji oraz jest przyczyną nieskuteczności dostarczanej pomocy na rzecz rozwoju; uznaje, że jasna, skuteczna i zharmonizowana wspólna polityka UE w zakresie kontroli eksportu broni, zakotwiczona w prawnie wiążącym Kodeksie postępowania w sprawie wywozu broni będzie decydującym wkładem UE na Szczycie Milenijnym oraz wkładem w realizację Milenijnych Celów Rozwoju, innymi słowy, w trwałą rozwój w państwach AKP i innych państwach rozwijających się;
1. z zadowoleniem przyjmuje siódme i ósme roczne sprawozdanie Rady i ponownie podkreśla znaczenie rocznych przeglądów, przewidzianych w klauzuli operacyjnej nr 8 kodeksu, które stanowią główny mechanizm służący analizie i wzmocnieniu kodeksu;
 2. z zadowoleniem przyjmuje akcentowanie kwestii przejrzystości przez ostatnie prezydencje (Zjednoczone Królestwo, Austria, Finlandia), czego wynikiem były: dalsza współpraca między państwami członkowskimi, wzajemne konsultacje w sprawie decyzji odmownych i sporządzania sprawozdań dotyczących gromadzenia danych, przedstawianie danych w sprawozdaniach rocznych, pomoc państwom trzecim, a także pogłębienie dialogu z Parlamentem Europejskim;
 3. uznaje za nie do zaakceptowania brak kroków w kierunku przyjęcia kodeksu jako wspólnego stanowiska, mimo że tekst został uzgodniony przez grupę roboczą COARM w czerwcu 2005 r.;
 4. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że dnia 26 września 2005 r. najlepsze wzorce interpretacji kryterium nr 8 (trwały rozwój) zostały uzgodnione bez sprzeciwu ze strony grupy roboczej COARM i włączone do podręcznika użytkownika; niemniej jednak pozostaje zaniepokojony faktem, iż nie było próby wyjścia poza porównanie istniejących norm; wzywa do jak najszybszej rewizji kryterium nr 8 z myślą o rozwinięciu ulepszonych praktyk, np. poprzez zbadanie związków między przemocą zbrojną a rozwojem; popiera kontynuację tego procesu oraz opracowywanie najlepszych wzorców w odniesieniu do pozostałych kryteriów w konsultacji z Parlamentem Europejskim i innymi zainteresowanymi stronami;
 5. z zadowoleniem przyjmuje zawarte w podręczniku użytkownika wyjaśnienie, że umowy licencji na produkcję za granicą należy traktować jako licencje na wywóz; pozostaje jednak głęboko zaniepokojony zaistniałymi w przeszłości przypadkami przenoszenia zakładów produkcyjnych z UE za granicę, włączając w to również umowy licencji na produkcję, oraz wzywa do dalszego zaostrzenia przepisów regulujących w szczególności licencje na produkcję za granicą, a ogólniej – przenoszenie zakładów produkcyjnych;
 6. wzywa państwa członkowskie do podjęcia następujących kroków, mających na celu dalszą kontrolę udzielania licencji na produkcję broni za granicą:
 - a) wydanie odmowy eksportu w przypadku wszystkich zezwoleń na licencjonowaną produkcję broni, jeżeli istnieje ryzyko, że wyprodukowana za granicą broń zostanie użyta z pogwałceniem istniejących zobowiązań państwa wynikających z prawa międzynarodowego,
 - b) wydanie odmowy eksportu w przypadku wszystkich zezwoleń na licencjonowaną produkcję za granicą, którym w każdym przypadku nie towarzyszy prawnie wiążąca umowa dotycząca limitów produkcyjnych, miejsc przeznaczenia wywozu oraz końcowego użycia produktu;
 - c) przegląd umów licencyjnych w regularnych odstępach czasu, tak aby można było przeprowadzić ponowną ocenę ryzyka dywersji oraz odpowiednio zmienić umowę licencyjną;

Czwartek, 18 stycznia 2007 r.

7. ponownie podkreśla potrzebę dalszego rozwijania systemu notyfikacji decyzji odmownych; ponownie wzywa do szerszej wymiany informacji na temat dwustronnych konsultacji w sprawie decyzji odmownych oraz wymiany i sporządzania sprawozdań zawierających informacje dotyczące tych konsultacji na szczeblu UE;
8. wzywa państwa członkowskie do zwrócenia większej uwagi na sytuację w państwie otrzymującym broń w celu zapobieżenia wykorzystaniu broni przez grupy terrorystyczne lub użycia jej w złym celu;
9. ponawia wezwanie skierowane do państw członkowskich, aby uzgodniły listę państw zaangażowanych w konflikty zbrojne, do których z zasady należy zakazać wywozu broni, w oparciu o mechanizm, w ramach którego domniemanie wydania decyzji odmownej w sprawie wywozu do takich krajów podlega monitorowaniu przez mechanizmy monitorowania embarga na broń Rady Bezpieczeństwa ONZ oraz przez odpowiednie grupy robocze UE; mając powyższe na uwadze, wzywa państwa członkowskie do uzgodnienia z kodeksem postępowania polityki dotyczącej wywozu broni do regionu Bliskiego Wschodu;
10. zaleca, aby krajowe agencje kredytów eksportowych, podczas wypełniania swoich zadań związanych z promowaniem wspieranych przez rząd prywatnych inwestycji korporacyjnych w regionach o niestabilnej sytuacji gospodarczej, a zwłaszcza w krajach rozwijających się, przyjęły politykę polegającą na nieudzielaniu reasekuracji w postaci pożyczek lub innych rodzajów gwarancji w przypadku nie dokonania przez beneficjenta spłaty w kontekście umów na wywóz w celach wojskowych do krajów trzecich; nalega, by jakiegokolwiek tego typu pożyczki udzielone w przeszłości nie były już więcej udzielane, tak aby nie pogłębiać zadłużenia państwa będącego beneficjentem oraz nalega, by nie były traktowane jako oficjalna pomoc na rzecz rozwoju;
11. z zadowoleniem przyjmuje zamieszczenie w ósmym sprawozdaniu w tabeli A odrębnej sekcji dotyczącej wywozu do krajów objętych embargiem, która dodatkowo realizuje zasadę przejrzystości; wzywa Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa do prowadzenia regularnego dialogu na temat stosowania kodeksu i podręcznika użytkownika (w szczególności stosowania najlepszych praktyk) w zakresie wywozu broni do krajów znajdujących się na liście obserwacyjnej (lub podlegających szczegółowej analizie Wspólnego Centrum Sytuacyjnego UE); wzywa do zaangażowania Parlamentu Europejskiego w te dyskusje;

Wspólne stanowisko

12. uważa, że jasna, skuteczna i zharmonizowana wspólna polityka kontroli wywozu broni, mająca swoje podstawy w prawie obowiązującym kodeksie postępowania, może odgrywać decydującą rolę w zwalczaniu terroryzmu, zapobieganiu konfliktom, zapewnianiu regionalnej stabilizacji i poszanowaniu praw człowieka;
13. wzywa urzędującą prezydencję oraz rządy państw członkowskich do wyjaśnienia, dlaczego kodeks nie został przyjęty jako wspólne stanowisko, mimo że jego tekst został uzgodniony przez grupę roboczą COARM w czerwcu 2005 r.;
14. z zadowoleniem przyjmuje nieustanny rozwój najlepszych praktyk w oparciu o podręcznik użytkownika, wyraża jednak ubolewanie, że fakt nieprzekształcenia kodeksu we wspólne stanowisko osłabia dalszy rozwój kontroli wywozu z UE, zwłaszcza w istotnych obszarach transferów niematerialnych, kontroli tranzytu oraz w zakresie działań zmierzających do dalszej ogólnej harmonizacji kontroli wywozu z UE;

Dialog z Parlamentem Europejskim

15. z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie do rocznych sprawozdań specjalnego rozdziału dotyczącego dialogu z Parlamentem Europejskim;
16. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy prezydencji brytyjskiej, austriackiej i fińskiej, dotyczące przedstawienia Podkomisji ds. Bezpieczeństwa i Obrony Komisji Spraw Zagranicznych Parlamentu Europejskiego wyników ich pracy nad opracowaniem kodeksu oraz nacisk, który kładą one na przejrzystość i dialog;

Czwartek, 18 stycznia 2007 r.

17. z zadowoleniem przyjmuje umożliwienie przez prezydencję austriacką i fińską zaangażowania sprawozdawcy Parlamentu Europejskiego w dyskusję i wymianę informacji podczas posiedzenia grupy roboczej COARM, dotyczącego sporządzenia sprawozdania Parlamentu Europejskiego oraz rocznego sprawozdania Rady;
18. z zadowoleniem przyjmuje przywołaną w ósmym raporcie decyzję, zgodnie z którą każda prezydencja powinna starać się spotykać z Podkomisją ds. Bezpieczeństwa i Obrony, a także zapraszać sprawozdawcę Parlamentu na posiedzenie COARM raz w okresie prezydencji; traktuje tę decyzję jako środek zwiększający przejrzystość i zaufanie;
19. wzywa do dalszego udziału Parlamentu Europejskiego w procesie rozwoju współpracy z państwami trzecimi, w szczególności poprzez postępowanie w przygotowaniu wytycznych dotyczących priorytetów celem wspierania międzynarodowego traktatu o handlu bronią i rozwoju dalszej współpracy i konsultacji z zainteresowanymi stronami, w tym międzynarodowymi organizacjami pozarządowymi i przemysłem obronnym;
20. wzywa Radę do objęcia każdego państwa członkowskiego wymogiem publikowania krajowych sprawozdań spełniających uzgodnione minimalne normy oraz przesyłania ich do Parlamentu Europejskiego i parlamentów krajowych;
21. wzywa do przeprowadzenia corocznej debaty między Parlamentem Europejskim a parlamentami krajowymi, dotyczącej oceny postępów państw członkowskich w zakresie osiągnięcia przejrzystości w sprawach wywozu broni oraz wprowadzenia w życie kodeksu postępowania;

Środki przejściowe obowiązujące po zniesieniu embarga na broń

22. z zadowoleniem przyjmuje zawarty w szóstym sprawozdaniu rocznym cel, którym jest opracowanie „niezbędnika” („toolbox”) oraz konkretnych mechanizmów regulujących wywóz broni do państw, w stosunku do których zniesiono embargo;
23. przypomina konkluzje GAERC w sprawie Libii z dnia 11 października 2004 r., w których Rada „przypomniała, że transfer broni do Libii będzie podlegać kodeksowi postępowania UE w sprawie wywozu broni i postanowiła, że zastosowanie będzie miał specjalny system transferu broni po zniesieniu embarga („niezbędnik”), który jest obecnie opracowywany w ramach Rady; wzywa prezydencję do określenia statusu tego niezbędnika;
24. jest świadomy braku postępów w opracowywaniu „niezbędnika” wraz z konkretnym mechanizmem monitorowania; w związku z tym powtarza poprzednio przyjęte stanowisko, że nawet po zniesieniu embarga konieczne jest dokładne monitorowanie oraz że należy ustanowić mechanizm kontrolny, oceniający i w razie potrzeby korygujący działanie niezbędnika oraz regularnie monitorujący sytuację w państwach, w których embargo zostało zniesione, pamiętając o przyczynach zniesienia embargo; apeluje do COARM o regularne kontrolowanie tego mechanizmu oraz informowanie Parlamentu Europejskiego o przebiegu takich dyskusji;
25. uważa, że ważne jest, aby państwa członkowskie miały możliwość prowadzenia wzajemnych konsultacji w sprawie licencji na wywóz do krajów, w stosunku do których zniesiono embargo; wzywa do gromadzenia i publikowania w kolejnych sprawozdaniach rocznych danych dotyczących treści i wyników takich konsultacji;
26. podkreśla znaczenie usprawnienia wymiany aktualnych informacji z Parlamentem Europejskim, w szczególności informacji dotyczących odmowy licencji i sposobu działania niezbędnika;

Równe kryteria

27. apeluje do państw członkowskich o stosowanie równych kryteriów do oceny państw trzecich przy rozważaniu jakichkolwiek restrykcji lub embarga na wywóz broni w związku z naruszaniem praw człowieka i niestabilną sytuacją w regionie;

Czwartek, 18 stycznia 2007 r.

28. uważa, że nałożone na Chiny embargo powinno być utrzymane aż do momentu stwierdzenia wyraźnej i trwałej poprawy sytuacji w zakresie praw człowieka oraz wolności społecznej i politycznej; wskazuje, że eksport broni osłabi pokój i stabilność w Azji Wschodniej oraz doprowadzi do zwiększenia zagrożenia braku stabilności w regionie, zwłaszcza w wyniku kryzysu wywołanego próbami jądrowymi przeprowadzonymi przez Koreę Północną;

29. wyraża głębokie zaniepokojenie rażącym naruszeniem embarga na broń przez wszystkie strony zaangażowane w konflikt w Darfurze, zrelacjonowanym przez ekspertów wysłanych przez Radę Bezpieczeństwa ONZ oraz wynikającą z niego eskalacją aktów przemocy w tym regionie w ostatnich miesiącach;

Podręcznik użytkownika oraz najlepsze wzorce interpretacji kryteriów

30. z zadowoleniem przyjmuje trwające obecnie prace nad podręcznikiem użytkownika, który stanowi użyteczne i praktyczne narzędzie harmonizacji interpretacji kryteriów kodeksu;

31. zauważa zmiany wprowadzone do podręcznika użytkownika, w szczególności wytyczne dotyczące kryteriów nr 2, 7 i 8; zachęca do sporządzania jego uaktualnionych wersji zgodnie z nowymi zmianami podejmowanymi w kodeksie – na przykład w odniesieniu do dalszych wytycznych dotyczących kryteriów nr 3 i 4; wzywa do stosowania poszanowania praw człowieka jako ogólnego kryterium;

Krajowe procedury sprawozdawcze

32. uznaje, że podejmowane są coraz dalej idące kroki w celu lepszego gromadzenia i przekazywania między państwami członkowskimi danych, które mają znaleźć się w załącznikach do sprawozdań rocznych, w tym istotne usprawnienia w zakresie prezentacji danych zgodnie z ósmym sprawozdaniem rocznym; wzywa jednak do zdecydowanej poprawy jakości sprawozdań krajowych w celu zwiększenia przejrzystości oraz umożliwienia dokładnej oceny stosowania przez państwa członkowskie kodeksu postępowania;

33. wzywa państwa członkowskie do racjonalizacji swoich krajowych procedur stosowanych w udzielaniu licencji na eksport broni, do rozjaśnienia odpowiednich wewnętrznych procedur instytucjonalnych i zakresu obowiązków, jak również do wyeliminowania wszelkich niejasności w systemach dotyczących licencji na eksport broni „wojskowej” i „cywilnej”, które mogą być wykorzystywane przez eksporterów broni do eksportu ręcznej broni strzeleckiej i broni lekkiej jako broni cywilnej do regionów podatnych na konflikty;

34. wzywa Radę do objęcia każdego państwa członkowskiego wymogiem publikowania sprawozdań krajowych spełniających uzgodnione minimalne normy;

35. wzywa do przyjęcia uzgodnionych wspólnych norm w zakresie sprawozdawczości, których przestrzegania należy wymagać od wszystkich państw, w tym norm dotyczących liczby licencji na wywóz i pośrednictwo uznanych przez kraj-odbiorcę oraz informacji na temat odmowy licencji, pełnego opisu rodzaju sprzętu z zezwoleniem na wywóz, ilości każdego rodzaju sprzętu z zezwoleniem na wywóz oraz szczegółowych informacji na temat docelowego odbiorcy; nalega, aby finansowanie wywozu broni, np. w formie pożyczek z budżetu państwa i gwarancji kredytowych, było w przyszłości włączane do sprawozdań krajowych;

Transfery wewnątrzspółnotowe

36. zdecydowanie stwierdza, że konieczne jest utrzymanie ścisłych i przejrzystych krajowych kontroli wywozu do czasu zharmonizowania przez wszystkie państwa członkowskie krajowych polityk w zakresie kontroli wywozu w stopniu pozwalającym im na przekształcenie kodeksu postępowania w instrument prawny umożliwiający regulację wydawania zezwoleń, zarządzania (łącznie z docelowymi miejscami przeznaczenia) oraz weryfikację wewnątrzspółnotowego i międzynarodowego wywozu broni.

Czwartek, 18 stycznia 2007 r.

Funkcje i treść skonsolidowanego sprawozdania UE

37. doceniając gotowość Rady do uwzględniania wybranych dawnych zaleceń Parlamentu Europejskiego dotyczących poprawy skonsolidowanego sprawozdania UE, apeluje do Rady o podjęcie następujących istotnych działań:

- ustalenie ram czasowych dla wymiany informacji oraz publikowanie co trzy miesiące wszelkich danych statystycznych w formie elektronicznej;
- publikowanie większej ilości informacji na temat procesów dotyczących całej UE, w tym systemu odmów licencji na wywóz i systemu odmów licencji na pośrednictwo w handlu bronią;
- dostarczenie szczegółowych informacji na temat stosowania poszczególnych wytycznych dotyczących priorytetów, wykorzystywanych mechanizmów oraz planu działania;
- przeprowadzenie w 2008 r. przeglądu postępów dotyczących konwergencji w zakresie gromadzenia i przekazywania danych na temat stosowania wytycznych dotyczących priorytetów;

Ponadto ⁽¹⁾:

- należy zwiększyć użyteczność, porównywalność i dokładność danych finansowych dotyczących licencji na wywóz broni zawartych w rocznym sprawozdaniu UE poprzez zapewnienie zgodności struktury i treści wykazów krajowych ze wspólnym wykazem uzbrojenia UE oraz zharmonizowanie praktyk sprawozdawczych w przypadku licencji otwartych;
- należy zwiększyć użyteczność, dokładność, zrozumiałość i porównywalność danych dotyczących faktycznego wywozu poprzez objęcie przemysłu prawnym obowiązkiem składania na szczeblu krajowym sprawozdań na temat prowadzonego wywozu broni oraz wykorzystanie tych danych jako podstawy przy sporządzaniu sprawozdań krajowych;
- sprawozdanie roczne powinno zawierać informacje dotyczące ilości towarów z zezwoleniem na wywóz i faktycznego wywozu wraz z dołączonym opisem poszczególnych towarów;
- należy również dostarczyć informacje dotyczące rodzaju odbiorcy końcowego i miejsca przeznaczenia towarów przeznaczonych na ponowny wywóz do kraju trzeciego. W razie uznania takiego poziomu szczegółowości za nadmierny państwa mogą sporządzać krajowe sprawozdania roczne według uzgodnionego zestawu kryteriów dotyczących sprawozdawczości;
- należy dostarczyć w formie tabeli odrębne informacje dotyczące wywozu broni przeznaczonej do wykorzystania przez siły zbrojne i policję dla celów utrzymywania pokoju, wspierania pokoju, humanitarnych lub mających na celu zarządzanie kryzysowe, w tym w działaniach przeprowadzanych w ramach europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony (EPBiO) oraz reformy sektora bezpieczeństwa, co pomoże uniknąć mylenia tego wywozu z wywozem dla celów komercyjnych;
- niezależni eksperci powinni regularnie kontrolować ostateczny, skonsolidowany wykaz, zawierający miejsca docelowe, w celu umożliwienia parlamentarzystom dokonania obiektywnego porównania oficjalnie podawanych danych z rzeczywistym wywozem;

Przerób towarów w celu ponownego wywozu

38. wzywa do wycofania nowych wytycznych dotyczących „przerobu” oraz wzywa wszystkie państwa członkowskie, aby jeszcze raz potwierdziły swoje zobowiązanie do stosowania kodeksu przy wywozie komponentów przeznaczonych do przerobu;

Zastosowanie docelowe

39. z zadowoleniem przyjmuje wytyczną dotyczącą priorytetów w sprawie kontroli po wywozie i wzywa państwa członkowskie do uzgodnienia procedur monitorowania i weryfikacji dostaw do krajów-odbiorców oraz procedur monitorowania i weryfikacji docelowego zastosowania i odbiorcy w tych krajach; zaleca państwom członkowskim opracowanie mechanizmów wymiany informacji oraz utworzenie bazy danych w celu uwzględnienia informacji na temat zastrzeżeń co do docelowego zastosowania w krajach-odbiorcach, przypadków nadużyć i/lub przejęcia broni do celów przestępczych w przeszłości, wymiany informacji pomiędzy państwami członkowskimi w zakresie dostaw oraz weryfikacji docelowego zastosowania i odbiorcy wywożonych towarów;

⁽¹⁾ Więcej informacji dotyczących tych dodatkowych punktów w: *The European Union Code of Conduct on Arms Exports: Improving the Annual Report*. (Kodeks postępowania Unii Europejskiej w sprawie wywozu broni: Poprawa sprawozdania rocznego.) Dokument polityczny SIPRI nr 8, SIPRI, listopad 2004 r.

Czwartek, 18 stycznia 2007 r.

40. wzywa do bardziej proaktywnego podejścia ze strony Unii Europejskiej oraz poszczególnych krajów do kontroli wywozu oraz ponownego wywozu produktów podwójnego zastosowania, aby uniknąć ryzyka ewentualnego udostępnienia produktów wrażliwych niepożądanym odbiorcom docelowym w krajach trzecich, w tym podmiotom niepaństwowym;

41. wzywa państwa członkowskie do stałego rewidowania sytuacji w zakresie praw człowieka w państwach importujących broń;

Współpraca z państwami trzecimi

42. z zadowoleniem przyjmuje pozytywną reakcję na wezwanie Parlamentu Europejskiego dotyczące publikacji większej ilości informacji na temat bazy danych zawierającej informacje dotyczące współpracy z państwami trzecimi, o których mowa w szóstym i siódmym rocznym sprawozdaniu;

43. zaleca państwom członkowskim aktywne dążenie do realizowania kluczowych priorytetów w zakresie współpracy z państwami trzecimi oraz dalszego stosowania mechanizmu koordynowania i gromadzenia informacji na temat takich działań;

44. z zadowoleniem przyjmuje pozytywną reakcję Rady na apel Parlamentu Europejskiego o informowanie go o szczegółach posiedzeń „Trojki” dotyczących kontroli wywozu oraz o szczegółach na temat doraźnych warsztatów i seminariów z krajami takimi jak Chiny i kraje Bałkanów Zachodnich, dotyczących kontroli wywozu broni konwencjonalnej; zaleca parlamentarzystom branie udziału w tych seminariach w roli obserwatorów;

45. wzywa Radę do prowadzenia działań informacyjnych na temat zasad kodeksu postępowania oraz do podkreślenia potrzeby przyjęcia międzynarodowego traktatu ustanawiającego wspólne zasady światowego handlu bronią podczas wszystkich posiedzeń „Trojki” i w kontaktach z krajami trzecimi oraz z organizacjami regionalnymi i międzynarodowymi;

Pośrednictwo w handlu bronią

46. wzywa państwa członkowskie, które nie przestrzegają jeszcze wspólnego stanowiska w sprawie pośrednictwa w handlu bronią, do określenia ram czasowych, w których zaczną się do niego stosować;

47. nadal apeluje do państw członkowskich o poprawę wyników w zakresie wprowadzania w życie wspólnego stanowiska w sprawie pośrednictwa w handlu bronią, zwłaszcza poprzez zmianę ustawodawstwa krajowego oraz wprowadzenie w życie planowanych mechanizmów wymiany informacji na temat działalności w zakresie pośrednictwa w handlu bronią;

48. apeluje o wprowadzenie wspólnych minimalnych zasad postępowania w zakresie kontroli eksterytorialnych, w tym zakazu pośrednictwa naruszającego embargo na broń bez względu na to, czy działalność taka ma miejsce we własnym kraju, czy też za granicą; państwa członkowskie powinny również pójść za przykładem krajów takich jak Belgia, Czechy, Estonia, Finlandia, Węgry, Polska i Słowacja, w których na pośrednictwo w handlu sprzętem wojskowym za granicą wymagana jest licencja; jako minimum, państwa członkowskie powinny pójść za przykładem Niemiec, gdzie pośrednictwo w handlu ręczną bronią strzelecką i bronią lekką za granicą również będzie podlegać licencjonowaniu;

49. zaleca państwom członkowskim dalsze rozwinięcie wspólnego stanowiska w sprawie pośrednictwa w handlu bronią poprzez ustanowienie krajowych rejestrów wszystkich znanych pośredników w handlu bronią, zawierających informacje dotyczące transportu i usług finansowych związanych z transferami sprzętu wojskowego do krajów trzecich, przy czym wszystkie państwa członkowskie winny posiadać równy dostęp do takich informacji; apeluje o rozszerzenie bazy danych pośrednictwa dotyczącej decyzji odmownych o informacje na temat konsultacji w sprawie decyzji odmownych;

50. zaleca przyjęcie wszelkich środków na rzecz uniknięcia nieodpowiedzialnego pozyskiwania i wywozu przez pośredników do krajów trzecich broni zgromadzonej uprzednio w trakcie misji na rzecz utrzymania pokoju w ramach EPBiO oraz innych operacji zewnętrznych na rzecz utrzymania pokoju, w których bierze udział UE i jej państwa członkowskie (jak to miało miejsce w przypadku Bośni i Hercegowiny);

Czwartek, 18 stycznia 2007 r.

Prywatne firmy ochroniarskie

51. zwraca uwagę, że Stany Zjednoczone rozszerzyły zakres ustawodawstwa dotyczącego kontroli wywozu uzbrojenia, obejmując nim prywatne firmy ochroniarskie, w związku z czym wzywa UE do rozważenia podobnych kroków mających na celu rozszerzenie zakresu kodeksu postępowania na prywatne usługi ochrony; pierwszym krokiem mogłoby być dodanie przez UE do wspólnego wykazu uzbrojenia następujących czynności i usług wymagających licencji na wywóz: personel uzbrojony i ochrona obiektów, uzbrojona ochrona transportu; szkolenie z zakresu broni i sprzętu wojskowego, szkolenie z zakresu strategii i taktyki, reforma sektora ochrony, doradztwo wojskowe i doradztwo w zakresie bezpieczeństwa, logistyka wojskowa, usługi kontrwywiadu i wsparcie operacyjne;

Rozporządzenie w sprawie narzędzi tortur

52. z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie rozporządzenia Rady (WE) nr 1236/2005 z dnia 27 czerwca 2005 r. w sprawie handlu niektórymi towarami, które mogłyby być użyte do wykonywania kary śmierci, stosowania tortur lub innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania⁽¹⁾;

53. wzywa do rozszerzenia zakresu rozporządzenia, tak aby objęło ono transfery wewnątrzspółnotowe w celu przeciwdziałania ewentualnym naruszeniom;

Rozszerzenie UE

54. z zadowoleniem przyjmuje fakt uwzględnienia w siódmym i ósmym sprawozdaniu rocznym zalecenia Parlamentu, aby rozważyć jak najlepszy sposób zaangażowania i wspomagania krajów przystępujących i nowych sąsiadów w celu zapewnienia harmonizacji polityk dotyczących kontroli wywozu broni oraz pełnego wdrożenia zasad i kryteriów zawartych w kodeksie postępowania;

55. wzywa Radę do opublikowania sprawozdania w sprawie systemu kontroli transferu i praktyki w tym zakresie w każdym państwie, którego status jako państwa przystępującego podlega rozpatrywaniu, zanim państwo to otrzyma zezwolenie na przystąpienie, oraz do uzależnienia nadania statusu państw przystępujących państwom niespełniającym norm UE w zakresie kontroli transferu od spełnienia przez nie tych norm; wyraża życzenie, by system kontroli transferu i praktyki był ściśle monitorowany w każdym państwie zaangażowanym w proces związany z układem o stabilizacji i stowarzyszeniu nawet, gdy dane państwo nie otrzymało jeszcze statusu państwa kandydującego do UE;

Działania międzynarodowe: międzynarodowy traktat o handlu bronią

56. podkreśla potrzebę odgrywania przez UE i państwa członkowskie dynamicznej roli we wspieraniu działań krajowych, regionalnych oraz międzynarodowych;

57. wzywa Radę i Komisję do określenia konkretnych środków realizacji programu działania ONZ w wymienionych pięciu priorytetowych obszarach, które dotyczą pośrednictwa, oznaczania i śledzenia, amunicji, rozwoju i pomocy technicznej, oraz opracowania mechanizmu będącego konsekwencją programu działania ONZ;

58. wzywa prezydencję UE i państwa członkowskie do połączenia swoich złożonych na dyplomatycznym poziomie deklaracji na rzecz międzynarodowego traktatu o handlu bronią ze stanowczym i zdecydowanym działaniem, prowadzącym do wdrożenia rezolucji przyjętej dnia 26 października 2006 r. przez Pierwszy Komitet Zgromadzenia Ogólnego ONZ z myślą o ustanowieniu skutecznego, prawnie wiążącego międzynarodowego traktatu o handlu bronią określającego podstawowe światowe standardy transferu broni;

59. wzywa Radę i Komisję do włączenia kwestii przestrzegania wszystkich przypadków nałożonego przez UE embarga na handel bronią do przyszłych negocjacji dotyczących zmian w zakresie europejskiej polityki sąsiedztwa oraz porozumień o partnerstwie i współpracy;

(¹) Dz.U. L 200 z 30.7.2005, str. 1.

Czwartek, 18 stycznia 2007 r.

60. wzywa państwa członkowskie, aby ponownie zobowiązały się do przestrzegania zasady, zgodnie z którą kryteria kodeksu postępowania nie mogą być ignorowane w dążeniu do osiągnięcia szerszych celów polityki zagranicznej;

*
* * *

61. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji, jak również rządów i parlamentom państw członkowskich, Sekretarzowi Generalnemu ONZ i przewodniczącemu Zgromadzenia Ogólnego ONZ.

P6_TA(2007)0009

Europejski program działań na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego – przegląd śródkresowy

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie Europejskiego programu działań na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego – ocena śródkresowa (2006/2112(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Białą księgę Komisji zatytułowaną „Europejska polityka transportowa w roku 2010: czas na podjęcie decyzji” (COM(2001)0370) oraz rezolucję Parlamentu w tej sprawie z dnia 12 lutego 2003 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Technologie informatyczne i komunikacyjne dla bezpiecznych i inteligentnych pojazdów” (COM(2003)0542),
 - uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Europejski program działań na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego: Zmniejszyć liczbę ofiar wypadków drogowych w Unii Europejskiej o połowę do 2010 r.: wspólna odpowiedzialność” (COM(2003)0311), rezolucję w tej sprawie z dnia 29 września 2005 r. ⁽²⁾ oraz publikację Komisji pod tytułem „Ocalić 20 000 istnień ludzkich na naszych drogach” z października 2004 r.,
 - uwzględniając zalecenie Komisji 2004/345/WE z dnia 6 kwietnia 2004 r. w sprawie środków wykonawczych w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego ⁽³⁾,
 - uwzględniając deklarację werońską w sprawie bezpieczeństwa ruchu drogowego z dnia 24 października 2003 r., a także wnioski II konferencji werońskiej, która odbyła się w dniach 25-26 października 2004 r., oraz będące ich konsekwencją przyjęte przez ministrów transportu UE zobowiązania dotyczące uznania bezpieczeństwa na drogach za kwestię priorytetową,
 - uwzględniając Europejską Kartę Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego z dnia 29 stycznia 2004 r.,
 - uwzględniając komunikat Komisji pod tytułem „Europejski program działań na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego – przegląd śródkresowy” (COM(2006)0074),
 - uwzględniając oświadczenie amerykańskiego urzędu ds. bezpieczeństwa ruchu drogowego (National Highway Traffic Safety Administration, NHTSA), zgodnie z którym od września 2011 r. elektroniczne systemy stabilizacji (ESP/ESC) stanowiąc będą obowiązkowe wyposażenie standardowe wszystkich nowych samochodów osobowych w Stanach Zjednoczonych,
 - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Transportu i Turystyki (A6-0449/2006),
- A. mając na uwadze, że ponad 40 tys. osób ginie co roku w wypadkach drogowych w Unii Europejskiej, a związane z tym koszty bezpośrednie i pośrednie szacowane są na 180 000 000 000 euro, co stanowi 2 % PKB UE,
- B. mając na uwadze, że cel zmniejszenia o połowę liczby śmiertelnych ofiar wypadków drogowych w Unii Europejskiej do 2010 r. pozostaje priorytetem oraz, że brak niezbędnych postępów w realizacji tego zadania jest przyczyną zaniepokojenia;

⁽¹⁾ Dz.U. C 43 E z 19.2.2004, str. 250.

⁽²⁾ Dz.U. C 227 E z 21.9.2006, str. 609.

⁽³⁾ Dz.U. L 111 z 17.4.2004, str. 75.